

Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, România
Facultatea de Istorie și Filosofie
Institutul de Istorie Națională–Seminarul de Antropologie Istorică

2024
Sesiune științifică
Cluj-Napoca, 7–8 iunie

*Antropologia istorică
– o disciplină de frontieră
și perspectivele sale*

PROGRAM

*Antropologia istorică
– o disciplină de frontieră
și perspectivele sale*

PROGRAM

Familie

Discipline

Imaginar politic

Putere

Reprezentare

Națiune

Sentiment religios

Identitate

Corp

Alimentație

ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

Modă

Imaginar social

Moarte

Epidemii

Vestimentație

Violență

Calamități

Loisir

Comitetul științific

- Prof. univ. dr. Toader Nicoară
 - Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon
 - Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta
 - Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad
 - Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu
 - Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu
-

Comitetul de organizare

- Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară
 - Dr. Andrei Crișan
-

Parteneri

- Facultatea de Istorie și Filosofie, UBB Cluj-Napoca
 - Editura Accent, Cluj-Napoca
-

Participanți

- **Aszalos Ildikó-Lucia, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Prof. univ. dr. Constantin Bărbulescu**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Cercet. șt. III dr. Elena Bărbulescu**
Arhiva de Folclor a Academiei Române, Cluj-Napoca
 - **Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu**
Institutul de Istorie, Chișinău
 - **Dr. Ioan Botiș**
Muzeul de Istorie, Baia Mare
 - **Corina Brumaru, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Prof. univ. dr. Ligia Livadă-Cadeschi**
Universitatea din București /
Institutul de Studii Sud-Est Europene – Academia Română
 - **Conf. univ. dr. Ionuț Costea**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Prof. univ. dr. Alin Ciupală**
Universitatea din București
 - **Cristian-Sabin Chiriță, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Cercet. dr. Cristina Codarcea**
Institutul de Studii Sud-Est Europene, București
 - **Dr. Andrei Crișan**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Conf. univ. dr. Ludmila Cojocari**
Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău
-

-
- **Septimiu Cioară, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Prof. univ. dr. Maria Silvia Crăciun**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Dr. Clara Fulea**
BCU „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca
 - **Dr. Maria Ghitta**
Academia Română,
Centrul de Studii Transilvane Cluj-Napoca
 - **Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Conf. univ. dr. Lupescu-Máko Mária**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Dr. Cristian Manolachi**
ASE, București
 - **Lavinia Moldovan, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Cercet. șt. dr. Nicolae Mihai**
Academia Română, Institutul de cercetări Socio-Umane
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova
 - **Dr. Adrian-Valentin Moraru**
București
 - **Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Prof. univ. dr. Toader Nicoară**
UBB, Cluj-Napoca
-

-
- **Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon**
Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
 - **Prof. dr. Marius Pop**
Bistrița
 - **Prof. univ. dr. Rűsz-Fogarasi Enikő**
UBB, Cluj-Napoca
 - **Diana Sprınceană, doctorand**
SCOSAAR – Academia Română,
Institutul de Studii Sud-Est Europene, București
 - **Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu**
Universitatea „Carol Davila”,
Facultatea de Medicină/Colegiul Noua Europă, București
 - **Conf. univ. dr. Maria Tătar-Dan**
Universitatea din Târgu Mureș
 - **Prof. dr. Iulius-Liviu Ușeriu**
Prundu Bârgăului
 - **Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad**
Universitatea din București
 - **Dr. Adriana Maria Zaharia**
Jurnalist, Satu Mare
 - **Dr. Lelia Zamani**
Muzeul Municipiului București
-

Deschiderea conferinței

Aula Regele Ferdinand I
str. Napoca, nr. 11
Vineri, 7 iunie

Ora 15.00

- Prof. univ. dr. Toader Nicoară
Director al Seminarului de Antropologie Istorică
- Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta
Decan al Facultății de Istorie și Filosofie, UBB, Cluj-Napoca
- Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon
Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

Comunicări în plen

Orele: 15.30–17.30

1. Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon
„Modernizare”, „modernitate”, „progress”: reflecții despre (in) actualitatea unor concepte
2. Cercet. dr. Cristina Codarcea
Strategii instituționale sau proiecte personale? Competiție și precaritate în construcția noii episcopii de Nicopole, în secolul al XVII-lea
3. Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu, șef secție Istorie Contemporană, Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova, Chișinău
Imaginarul conspirației malefice și mitologia „cetății asediate” în propaganda separatistă la est de Nistru în perioada anilor 1992–2022

4. Conf. univ. dr. Ionuț Costea

Istoriografie și sărbătoare politică: Nicolae Iorga – comemorarea din 1965

Discuții

Prezentare de cărți

Orele: 17.30–18.00

(Prof. univ. dr. Toader Nicoară)

- Laurențiu Vlad, *Constantin N. Brăiloiu (1809–1889). Fragmente biografice*, Editura UAIC, Iași, 2023
 - Laurențiu Vlad (coord.), *Percepții ale „Europei” în spațiul public românesc al secolelor XVIII–XXI (istorii, imagini, idei)*, Editura Cetatea de Scaun / Institutul European, Târgoviște / Iași, 2024
-

Cocktail

Orele: 18.00–20.00

Casa Universitarilor UBB

Comunicări pe secțiuni

Sâmbătă, 8 iunie

Secțiunea A

Aula Ferdinand I
str. Napoca, nr. 11

Orele: 9.30–11.00

Moderatori

Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon

Prof. univ. dr. Lupescu-Máko Mária

1. Prof. univ. dr. Lupescu-Máko Mária

*Tradiție și modernitate în costumul masculin
în Transilvania premodernă*

2. Dr. Elena Bărbulescu

Povești de viață la feminin

3. Lavinia Moldovan, doctorand

Otilia Moșil. Scurtă poveste de viață

4. Corina Brumar, doctorand

Regina Maria la Conferința pariziană de pace (1919)

Discuții

Pauză de cafea

Orele: 11.00–11.30

Moderatori

Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu

Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad

1. Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu

Înfruntând carantina în vremuri tulburi. Politici sanitare și rezistență socială în România, 1830–1893

2. Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad

Călătorie, lectură și propagandă. O istorie a unei cărți în drumul ei spre publicare: Georges Detaille, À travers la Roumaine pittoresque (1935)

3. Prof. univ. dr. Maria Silvia Crăciun

Modele comportamentale și roluri sociale genizate în pictura murală a Transilvaniei medievale

Discuții

Secțiunea B

Sala Francisc Pall
str. Napoca, nr. 11

Orele: 9.30–11.00

Moderatori

Prof. univ. dr. Ligia Livadă-Cadeschi

Prof. univ. dr. Constantin Bărbulescu

1. Prof. univ. dr. Ligia Livadă-Cadeschi

*Despre unele din institutele filantropice din Europa,
Dr. Iulius Barasch, 1853*

2. Conf. univ. dr. Ludmila Cojocari

*Reprezentări și semnificații ale animalelor în mărturiile
victimelor deportărilor staliniste (1940–1956)*

3. Prof. univ. dr. Constantin Bărbulescu

*Țăranul între sălbatic și bunul român
(sec. XIX – Principatele Dunărene/România)*

4. Dr. Cristian Manolachi

*Scenariile apocaliptice de inspirație malthusiană din
cinematografia americană: cazul Blade Runner (1982,
2017)*

Discuții

Pauză de cafea

Orele: 11.00–11.30

Moderatori

Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu

Dr. Nicolae Mihai

1. Dr. Ioan Botiș

Rolul animalelor în rituri și ritualuri funerare

2. Prof. univ. dr. Rűsz-Fogarasi Enikő

Notabilități clujene din sec. XVI

înhumate în Biserica Sf. Mihail

3. Dr. Nicolae Mihai

Povești despre oameni și lupi în Oltenia sec. al XIX-lea

4. Dr. Adriana Maria Zaharia

Profesorul dr. Vasile Lucaciu, acuzat de conspirație împotriva Statului de către autoritățile maghiare din Satu Mare

5. Dr. Clara Fulea

Simboluri masonice în ex-lubris-uri

Discuții

Secțiunea C

Sala Ștefan Pascu
str. Napoca, nr. 11

Orele: 9.30–11.00

Moderatori

Prof. univ. dr. Alin Ciupală

Dr. Ludmila Cojocari

1. Prof. univ. dr. Alin Ciupală

Psihanaliză și istorie. Medicul Constantin Vlad (1892–1971), un pionier nerecunoscut al psihoistoriei

2. Diana Sprânceană, doctorand

Rolul savantului prof. dr. Gheorghe Marinescu în activitatea studenților și colaboratorilor săi

3. Dr. Iulius-Liviu Ușeriu

Din pat nelegiuit – aspecte privind nașterile ilegite în parohiilor ortodoxe și greco-catolice ale Văii Bârgăului în secolul al XIX-lea și începutul secolului XX

4. Dr. Lelia Zamani

Jockey Club și pasiunea elitelor bucureștene pentru caii de rasă

Discuții

Pauză de cafea

Orele: 11.00–11.30

Moderatori

Conf. univ. dr. Maria Tătar-Dan

Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară

1. Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară

De la Universitatea austriacă a Bucovinei, la Universitatea românească din Cernăuți (1918–1922)

2. Conf. univ. dr. Maria Tătar-Dan

*Călători și călătorii în România Mare.
Imagini și ipostaze transilvane*

3. Aszalos Ildikó-Lucia, doctorand

Implicările culturale în viața țărănimii în perioada interbelică

4. Dr. Marius Pop

Rolul preotului în istoria Armatei Romane, de la primul la al doilea război mondial

Discuții

Notes

- ✓ *Centenarul României Mari: 1918–2018*
- ✓ *Marea Unire. Oameni, fapte, întâmplări*
- ✓ *Monarhia modernă românească*
- ✓ *Elite și națiune (sec. XIX–XX)*
- ✓ *Antropologia istorică. Perspective contemporane*
- ✓ *Identități alimentare
în epoca modernă și contemporană*
- ✓ *Epidemiile în istorie: societate și insecuritate*
- ✓ *Violență și disciplinare
în epoca modernă și contemporană*
- ✓ *Sensibilitatea contemporană
în umbra lui Thanatos*
- ✓ *Solidaritate, comunitate și națiune
în lumea modernă și contemporană*
- ✓ *Douăzeci de ani după... — antropologia istorică
în câmpul cunoașterii contemporane*
- ✓ *Lumea rurală românească:
structuri, valori și mentalități*

CAIETE DE ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

AU APĂRUT

- ✓ *Pentru o antropologie istorică în spațiul istoriografiei românești contemporane*
- ✓ *Istorie și violență*
- ✓ *Familie și moralitate – studii de gen în Europa central sud-estică*
- ✓ *Istoria și antropologia corpului uman*
- ✓ *Oamenii și moartea în societatea românească*
- ✓ *Sărbătoare, celebrare, comemorare*
- ✓ *Identități și sensibilități alimentare europene*
- ✓ *Pentru o istorie a loisirului*
- ✓ *Probleme de antropologie istorică*
- ✓ *Lumea rurală și modernitatea*
- ✓ *Haiducie, brigandaj și disciplinare socială*
- ✓ *Probleme de ecologie istorică*
- ✓ *Istoria bisericii și a vieții religioase*
- ✓ *Despre civilizarea moravurilor*
- ✓ *Istorie și peisaj. Grădini și parcuri istorice*
- ✓ *Pro patria mori. Patriotism, Politică și Cultură (sec. XIX–XX)*
- ✓ *Curtea domnească și societatea de curte în Țările Române (sec. XVI–XX)*
- ✓ *Instituțiile culturale și identitatea națională. Societăți, asociații, fundații (sec. XVI–XX)*
- ✓ *Istoria condiției feminine în spațiul românesc*
- ✓ *România în Marele Război. Perspective istorice și antropologice*
- ✓ *România în Marele Război. Contextul intern și internațional*

<...